

УТВЪРЖДАВАМ:

Даниела Райкова - директор

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА

ДЕТСКА ГРАДИНА №7 „СНЕЖАНКА“

град ТЪРГОВИЩЕ

ЗА ПЕРИОДА 2016-2020 г.

Съдържание:

- I. Въведение
- II. Референтни документи
- III. Анализ на състоянието на детската градина
- IV. Водещи принципи:
- V. Мисия на детска градина „Снежанка“:
- VI. Визия
- VII. Ценности
- VIII. Приоритети
- IX. Глобална цел
- X. Стратегически цели
- XI. План за действие за реализиране на мисията и достигане на стратегически цели
- XII. Финансиране на дейностите
- XIII. Програмна система

I. Въведение:

Динамиката на общественото развитие изисква адекватни отговори от образователната система. Промените, които настъпват в българското образование са обусловени от глобализацията на света и желанието ни нашите деца да не останат извън този процес. Нещо повече – искаме те да са напълно конкурентни на своите връстници. Изграждането на гражданското общество и развитието на демократичните процеси все по-осезателно откроява проблемите, свързани със съхраняване на традициите ни в образованието и същевременно търсене на нови иновационни модели за неговото развитие.

В последните години съществено се промени макро средата на развитие на детската градина. Настъпилите трансформации в социално-икономическата, технологичната и социално-политическата сфери налагат детското заведение да се стреми да намери и наложи свой собствен образ, своя специфична система на образование и стремеж за въвеждане на нови педагогически подходи. Всичко това намира своята проекция във всяка отделна функция на детската градина: планиране, организиране, мотивиране и контрол.

Настоящата стратегия е водещ средносрочен документ, който очертава целите и приоритетите за развитие на детската градина в периода 2016-2020 г. и необходимите финансови ресурси за тяхното постигане, като отчита специфичните характеристики, възможности и потенциал на детското заведение. Тя е система от педагогически идеи и поредица от действия, които водят до нови състояния в зависимост от актуалните и бъдещите потребности на Детска градина №7 „Снежанка“.

Стратегията на ДГ „Снежанка“ се основава на анализ на нейното моментно състояние, като се опира на минал положителен опит и начертава бъдещи действия по посока на очаквани резултати, като търси вътрешни ресурси и потенциални възможности, формулира общи приоритети, които са съобразени с редица стратегически и планови документи, разработени на европейско и национално ниво, имащи отношение към предучилищното образование. Нейната цел е да осигури необходимите предпоставки за успешно реализиране на дейностите, в изпълнение на заложените цели и приоритети, да осигури вътрешна и външна съгласуваност на факторите и ресурсите. Настоящата стратегия определя условията и характера на дейностите, очертава вероятните трудности, установява принципите на ръководство. Съобразена е с възможностите на делегирания бюджет на ДГ, който ще бъде основен източник на финансиране, с нормативната и институционална среда за нейното изпълнение, приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото Европейско образователно пространство. Представява своеобразна мултиплицирана част от националните приоритети за реформиране и модернизирание на образователната система и за осигуряване на качествено образование на децата от ПУВ. Съдържа идеи и принципи за развитието на ДГ „Снежанка“ и е обвързана с политиките в сферата на икономиката, културата, социалните услуги, здравеопазването.

II. Референтни документи:

Стратегията на ДГ „Снежанка“ се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложен в следните документи:

- Лисабонска стратегия на ЕС и основният стратегически документ на ЕС за растеж - стратегията „Европа 2020“ – за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;
- НП за развитие „България 2020“;
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.;
- Конвенция на ООН за правата на детето;

- ЗПУО;
- Държавни образователни стандарти, отнасящи се до предучилищното образование;
- Национални програми, които имат отношение към предучилищното образование;
- Други национални и международни нормативни документи, засягащи развитието на предучилищното образование.

III. Анализ на състоянието на детската градина:

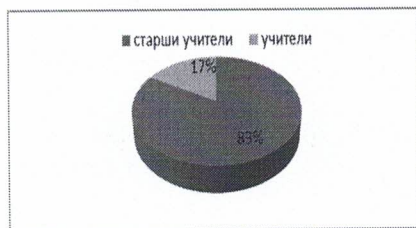
ДГ „Снежанка“ се посещава от около 150 деца на възраст 2-7 години с различен етнически произход: български, турски, ромски етнос, българо-мохамедани, деца от смесени бракове. При приема на деца в детската градина не се допуска подбор по пол, етническа, религиозна и социална принадлежност или по друг диференциращ признак. Спазват се Конвенцията за правата на детето, Законът за закрила на детето и Конституцията на Република България. Детското заведение се посещава и от деца със СОП.

Децата са разпределени в шест групи: пет в основната сграда, която е с капацитет 6 групи и една група в с. Маково. Групите в града са сформирани по възрастов принцип: I-ва, II-ра, III^{5-год.} и III^{6-год.}. Групата в с. Маково е смесена с деца от 2 до 7 год. Средната пълняемост на групите - около 26 деца в града и около 20 деца в с. Маково. Високата посещаемост дава основание да се мисли, че до 2020 г. ще се запази същият брой групи.

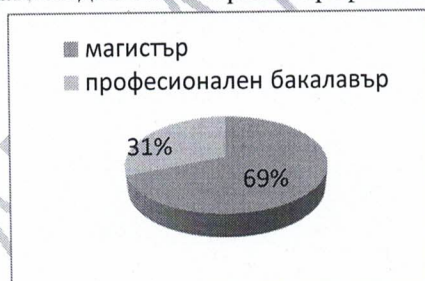
1. Екип на детската градина:

Педагогическият екип е с достатъчно опит и квалификация.

Педагогически специалисти: в ДГ „Снежанка“ работят 13 педагогически специалисти: 1 директор, 10 старши учители и 2 учители,

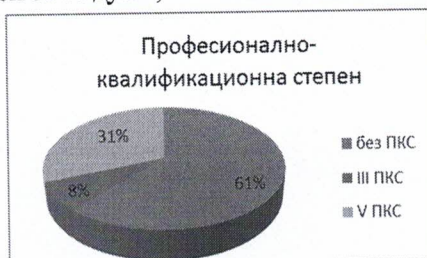
разпределени по степен на образование като следва: 9 магистри и 4 професионални бакалаври,

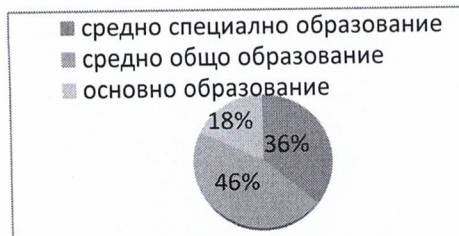
четири от тях притежават V-та ПКС и един е с III-та ПКС.

В детската градина няма главен учител.

Непедагогическият персонал се състои от 11 души, по-голямата част от които не притежават нужната квалификация

за работа с деца:

2. PEST и SWOT анализ:

Факторите PEST играят важна

са извън контрола на детската градина и трябва да се считат или като заплахи или като възможности. Целта на

роля при избора на стратегия. Те

PEST анализа е да се идентифицират, проследят, прогнозират и оценят промените, осъществяващи се в политическата, икономическата, социално-културната и технологичната среда на ДГ.

Силни страни, благоприятни възможности:

Слаби страни, дефицити, заплахи:

Политико-правни фактори

- Актуализирана законодателна и нормативна уредба, регулираща предучилищното образование на национално ниво: ЗПУО, ДОС
- Директиви на Европейския съюз
- Въвеждане на нови нормативни документи
- Недостатъчно познаване на законодателната и нормативна база
- Нормативни промени в последния момент преди началото на учебната година
- Неприлагана до този момент нормативна база
- Незначително увеличение на ЕРС за годишна издръжка на дете
- ДГ не са обхванати от НП за развитие на образованието
- Нарастващи изисквания и обществени очаквания към образованието

Икономически / финансови фактори

- Прилагане система на делегиран бюджет
- Чрез създадена ефективна организация, контрол и целесъобразно управление на делегирания бюджет, детската градина до голяма степен е в състояние да решава финансовите си проблеми и издръжка
- Използват се възможностите за финансиране от различни програми и донори чрез: участие в изпълнението на няколко европейски и национални програми; написани няколко проектни предложения към различни донори; спечелени и успешно осъществени от екипа 2 проекта с финансиране от ПУДООС – с екологична насоченост и от ЦОИДУЕМ – за запазване културната идентичност на децата от етническите малцинства
- Наличие на възможности за материално стимулиране на учителите, прилагащи нетрадиционни или допълнителни педагогически дейности чрез Национална програма за диференцирано заплащане, делегиран бюджет и Вътрешни правила.
- Наличие на възможности за финансиране на текуща квалификация
- Осигурена жива охрана на детската градина в извънработно време
- Предстоящ основен ремонт на сградата в града и обновяване на площадките на двора
- Финансова и икономическа криза
- Изоставане в модернизиранието на предучилищното образование
- Недостатъчен ЕРС
- Недостатъчно бюджетно финансиране за осигуряване на съвременна иновативна образователно-възпитателна среда и осигуряване на модерна материална база
- Ниско заплащане труда на учителя
- Система на финансиране, нестимулираща развитието
- Недостиг на средства за квалификация на педагогическите специалисти
- Недостатъчно морални и материални стимули
- Недостатъчни стимули за придобиване на ПКС и повишаване на квалификацията
- Недостигът на финансови средства налага родителите да закупуват различни материали за работата на децата
- Безработица сред родителите

Социо-културни и демографски фактори

- Детската градина се намира в квартал с млади семейства
- Тенденцията на намаляване броя на децата все още не се е отразила драстично на желаещите да посещават детската градина
- Няма недостиг на деца
- Повишаване ръста на родителите с по-високо образование
- По-добра инфирмираност на родителите
- Необходимост от гражданско участие
- Намаляващо население в следствие на отрицателен прираст, застаряване и миграция
- Намалява броя на децата от ПУВ в общината
- Нисък икономически статус на голяма част от семействата
- Икономическо разслоение сред родителите
- Намаляване броя на икономически активното население
- Повишаване броя на непълните семейства
- Нисък образователен и/или възпитателен потенциал у част от родителите
- Неразбиране ролята на детското заведение,

разминаване на критериите, свръхочаквания и др. от страна на родителите

- Пасивност на родителите и незаинтересованост към живота в детската градина
- Пасивност на родителите по отношения на участието им в благоустрояването и обогатяване на материалната база
- Нарастващ брой на децата с неадаптирано и социално неприемливо поведение
- Застаряващ състав на детското заведение, дефицит на млади учители
- Промяна на ценностите в обществото
- Нисък социален статус и недостатъчен авторитет на учителя
- Увеличаващи се прояви на агресивно поведение

Технологични фактори, материално-техническа среда

- Достатъчен сграден фонд, специално проектиран и построен за детска градина в града
- Достатъчен сграден фонд, пригоден за детска градина сграда в с. Маково
- Обособени помещения за всяка група
- Интериорът е естетически издържан и функционално организиран
- Игрови площадки на двора за всяка група
- ДГ разполага с технически средства, подпомагащи педагогическия процес: 7 компютъра: 2 настолни и 5 преносими; принтер; 5 бр. мултифункционални устройства – цветни и черно-бели; мултимедия, интерактивна дъска; телевизори, CD-плеъри; озвучителна система; синтезатор, DVD и др.; различни дидактични материали и пособия
- Реорганизирано, озеленено, естетически добре оформено и поддържано дворно пространство
- Екипът полага усилия за подобряване на интериора и екстериора на детското заведение
- Остарял сграден фонд и материална база, която не отговаря в пълна степен на съвременните изисквания за функционална среда
- Нужда от подмяна на обзавеждането в групите
- Недобро владение на компютърните технологии от учителите
- Недостатъчно използване на информационните технологии и софтуерни продукти за нуждите на образованието от някои учители
- Липса на средства за заместници при отсъствие на титуляр
- Липса на видеонаблюдение и охрана по време на престоя на децата в детската градина
- Липса на достъпна архитектурна среда
- Липса на физкултурен салон
- Липса на съвременни дворни площадки с уреди и съоръжения, отговарящи на изискванията
- Липса на средства за основни ремонти
- Липса на технически средства, подпомагащи педагогическия процес в групата в с. Маково
- Необходимост от основен ремонт на сградата в с. Маково

Вътрешни фактори /управленски и организационни/

- Добър имидж, обществено доверие и конкурентоспособност на ДГ „Снежанка“
- Система за организация по всички дейности, както и за съгласуваност и отчетност на резултатите
- Перспективно планиране
- Добра организация за проследяване и управление на протичащите процеси
- Опитен екип, с нарастваща професионална отговорност
- Бързо адаптиращи се новоназначени педагози
- Творческа среда за работа и развитие, свобода при избора на техника или метод на работа
- Квалифицирана педагогическа колегия
- Утвърдена екипност на различни равнища
- Гъвкава организация на формите и дейностите по всички образователни направления
- Списъчен състав над норматива, което предполага вероятност за снижаване качеството на индивидуална работа
- Недостатъчен акцент върху играта като основна дейност
- Недостатъчно ефективна система за оценка на учителския труд
- Ниска мотивация и инертност у част от педагогическия екип по отношение прилагането на нови, иновативни методи и подходи, и повишаване на квалификацията
- Нежелание за делегиране на права и отговорности
- Недостатъчно рекламиране и популяризиране дейността на детската градина в публичното пространство
- Недостатъчно ефективни подходи за работа с родителите
- Незаинтересованост и неангажираност от страна на родителите за осигуряване на допълнителни финансови и

- Разбиране, че доброто общуване с децата и родителите е в основата на доверието, уважението, конкурентноспособността и престижа на детското заведение
 - Създадени условия за „равен старт“ на всички деца
 - Възможности за допълнителни дейности по интереси
 - Популяризиране, изява и презентиране на творчеството на децата – изложби, концерти, базари, уъркшоп, конкурси, фестивали и др.
 - Добри условия за индивидуално развитие на всяко дете и група, съгласувана свобода в творческата дейност на деца и педагози
 - Наличие на Програмна документация и учебни помагала
 - Адаптивност и гъвкавост във възпитателно-образователната работа
 - Прилагане на педагогически подходи, осигуряващи комфорта на децата
 - Добри взаимодействия и взаимоотношения в екипите по групи
 - Опит в интеграцията и в създаване на подкрепяща среда, толерантност и професионално отношение към децата от различни етнически групи и децата със СОП
 - Осигурена подкрепа от логопед, ресурсен учител, психолог, сурдопедагог от РЦПППО по график
 - Популяризиране и внедряване на собствен педагогически опит и знания в практиката на цялата детска градина
 - Вътрешна и външна квалификационна дейност
 - Пълен капацитет на групите и редовна посещаемост
 - Много добро хранене
 - Усвояване и покриване на ДООИ и стандарти
 - Осигурено здравно обслужване и здравна профилактика
 - Много добра подготовка на децата за училище
 - Открити ситуации пред и/или с участието на родители
 - Изградени традиции в живота на детската градина
 - Участие в конференции; публикации в сборници и в сп. „Бизнес лейди“
- материални средства за подобряване условията в детската градина
- Недостатъчно включване на родителите в различни инициативи на детската градина
 - Недостатъчна квалификация по отношение интегрирането на деца със СОП и корекция на т.нар. „трудни“ деца
 - Недостатъчност в прилагането на превантивна и рехабилитационна педагогика, както и невладеене на компенсаторни педагогически механизми
 - Демотивация от страна на учителите за придобиване на ПКС и повишаване на квалификацията, поради недостатъчното им финансово измерение и уравниловка
 - Недостатъчни компетенции за работа по европейски проекти
 - Недостатъчна работа по проекти, финансирани от различни донори
 - Недостатъчни компютърни умения и невладеене на чужди езици у част от колегията
 - Недостатъчно презентиран, описан и популяризиран добър опит на колегията от детската градина
 - Липса на родителско настоятелство
 - Недостиг на достатъчно подготвени кадри за длъжност помощник-възпитател
 - Затруднена комуникация поради отдалеченост на групата в с. Маково

IV. Водещи принципи:

1. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете;
2. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
3. Съответствие на стратегията с реалните потребности на децата и възможностите на екипа;
4. Адаптиране на европейските и национални цели и приоритети към спецификата на работа в ДГ „Снежанка“;
5. Иновативност и ефективност в организацията на образователния процес;
6. Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на детската градина;

7. Надграждане на достиженията и натрупания опит;
8. Сътрудничество, партньорство и диалог с всички заинтересовани страни.

V. Мисия на детска градина „Снежанка“:

Да постави основите в личностното развитие на всяко дете като бъдещ гражданин на Европа, чрез съхраняване на неговата национална, културна и родова идентичност, да го възпитава като знаеща, можеща, с високо самочувствие личност, с вяра в собствените сили, с критично мислене и творчески нагласи, с широки интереси и компетенции, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие

VI. Визия на детска градина „Снежанка“:

- Предпочитано място, където детето се чувства щастливо, защитено, разбираемо и подкрепяно, с модерна, обновена и добре поддържана материална база, която да създава конкурентна среда, позволяваща на всяко дете да се развива и да израства според своите желания и възможности, подготвено за учене през целия живот;
- Срединна на хора, които обичат децата и професията си, поддържат квалификацията си на съвременен равнище, стремят се към висока професионална реализация и са удовлетворени от работата си;
- Център за родители, търсещи и намиращи подкрепа, сътрудничество, педагогическа информация.

VII. Ценности:

Нашите ценности са:

- детето и детството;
- позитивно възпитание;
- споделена отговорност;
- екипност и доверие;
- професионализъм и подкрепа;
- удовлетвореност и резултатност.

VIII. Приоритети:

1. Повишаване на качеството на предлаганото предучилищното образование и подкрепа на личностното развитие;
2. Повишаване квалификацията на педагогическия екип в отговор на променените индивидуални нужди и изисквания към квалификацията, налагани от съвременното образование;
3. Взаимодействие с родителската общност, сътрудничество и активни връзки с обществеността;
4. Усъвършенстване на управлението и оптимизиране на финансирането;
5. Участие в програми и проекти (национални и вътрешни).

IX. Глобална цел:

Да се подобри облика на детската градина чрез предоставяне на качествено и отговарящо на световните тенденции предучилищно образование и възпитание.

X. Стратегически цели:

- Да формулира приоритетните задачи за развитие на детската градина в четиригодишен период;
- Да набележи действия за реализация на желаните промени, като осигури оптимални условия за използване и развитие на ресурсите на детската градина;
- Да обедини факторите на вътрешната и външната среда за утвърждаването и развитието на детската градина.

XI. План за действие за реализиране на мисията и достигане на стратегически цели чрез рационално използване и развитие на конкурентните преимущества

Дейности	Очаквани резултати
1. Административно-управленска дейност	
Делегиране на правомощия на учителите	Учителите притежават компетентности за организиране и координиране на дейностите
Прилагане на система за организация по всички дейности, за съгласуваност и отчетност на резултатите	Създадена добра организация за проследяване и управление на протичащите процеси
Търсене на нови възможности за подпомагане дейността на детската градина	Привлечена подкрепа от различни източници
Търсене и реализиране на допълнителни средства от	Осигурени допълнителни средства и ресурси чрез

проектно финансиране чрез участие на ДГ като бенефициент в проекти и програми (общински, регионални, национални, международни)	реализирани проекти
Разширяване на възможностите за участие на родителите в управлението на детската градина. Разгръщане на работата с родители и общественост, търсене на нови форми на взаимодействие чрез учредяване на настоятелство и обществен съвет	Изградено ефективно сътрудничество и партниране между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата Ангажираност на родителите.
Родителско и гражданско участие в управлението на образователния процес	Определени области на участие на родителите и гражданите, правила и процедури за представително родителско участие в управлението на ДГ. Определени ясни механизми за партньорство и взаимодействие с граждански организации
Създаване на условия за организиране и провеждане на обучения, семинари, лектории, тренинги с родителите	Повишени компетентности и родителски капацитет; ангажираност на родителите с образователния процес
Осигуряване на максимален достъп до информация на семействата и обществеността чрез създаване и поддържане на сайт на ДГ и чрез др. съвременни ИКТ средства	По-добра осведоменост на заинтересованите страни; създадена система за обмен на информация със семейството;
Осигуряване на среда за развитие и професионално израстване според силните страни на всеки един от екипа	Израстване на учителите като индивиди и като професионалисти
Подпомагане и насърчаване на учителите по отношение прилагането на нови, иновативни методи и подходи, и повишаване на квалификацията	Повишена мотивация за работа. Приложени иновативни методи и подходи
Идентифициране уникалността на всеки от учителите	Създадена база от качества и идеи
Положителна подкрепа за различните стилове на преподаване и гарантиране свобода на избор	Разнообразие в прилагане на стилове на преподаване
Осигуряване среда за надграждане на компетенциите на учителите, с които могат да покрият различните нужди на децата и според нуждите на всеки един учител	Повишени компетентности; приложени нови форми на работа
Предоставяне на възможности общността (както вътре, така и извън ДГ) да взема активно участие в дейността на ДГ	Включени всички учители, членове на общността, членове на настоятелството, деца, в инициативи и дейности, подпомагащи учебната среда и възпитателния процес
Изграждане на система за поощряване, стимулиране, мотивиране и популяризиране на добри постижения и изяви на деца и учители	Създадени условия за успешна мултипликация на добри образователни практики и постижения
Насърчаване на сътрудничеството между учителите	Изграден отборен дух в екипа
Създаване на режим на регламентирана почивка и осъзнаване от страна на родителите, че учителите и служителите имат личен живот	Създаден режим и среда на комуникация и обратни връзки
Усъвършенстване политиката на отворени врати	Изградена адекватна комуникационна политика
2. Образователно-възпитателни дейности	
Спазване, прилагане, усвояване и покриване на ДОС	Спазени/приложени норми и изисквания на ДОС.
Засилване на възпитателната работа с децата	Пълноценно личностно развитие
Откриване на заложбите на всяко дете и насочване на развитието му в област, в която то ще изяви най-добре своя потенциал; Подкрепа на изявата и развитието на даровитите деца	Развита и подобрена индивидуална и диференцирана работа с децата. Гъвкава организация на формите и дейностите
Осигуряване на равен достъп до образование на деца със СОП	Осигурена достъпна архитектурна и подкрепяща среда

Компетентен и аналитичен подбор на програми и учебни помагала	Приложени програми и използвани полмагала според нуждите на децата
Реализиране на превенция чрез прилагане на техники за справяне с агресивните прояви сред децата	Сведени до минимум агресивни прояви; утвърдени позитивни модели на поведение
Усъвършенстване процесите на планиране, организиране	Осигурен съдържателен педагогически процес
Въвеждане на нетрадиционни, интерактивни техники за „нестандартните“ и „различни“ деца	Преодоляване на трудностите при работа с такива деца чрез осигурена подкрепа и уважение
Провеждане на различни инициативи за стимулиране познавателната активност на всяко дете и позитивното общуване между децата	Повишена познавателна активност и позитивно общуване между децата
Подобряване на педагогическата и психологическа подкрепа чрез диагностициране на детското развитие	Осигурена ефективна обща и допълнителна подкрепа. Създадени адекватни условия за индивидуално прогресивно развитие
Обхващане и задържане на децата, подлежащи на задължителна предучилищна подготовка	Повишен обхват на децата, подлежащи на задължителна предучилищна подготовка
Въвеждане на ефективен контрол върху присъствието на децата в подготвителните групи	Редовно посещение в ДГ и пълноценно участие в образователно-възпитателния процес
Осигуряване на по-добри условия за интегрирано обучение и подкрепяща среда за деца със СОП, като се акцентира върху потенциала, а не върху дефицита	Създадени максимално добри условия за интегрирано обучение и подкрепяща среда. Увеличен брой интегрирани деца в ДГ
Осигуряване на по-добри условия за интегрирано обучение и подкрепяща среда за деца с майчин език, различен от българския	Повишен брой деца, обхванати в групите за задължителна предучилищна подготовка
Изграждане на положителна среда, която да признава културните различия	Запазена и развита културна идентичност на децата от различните етноси
Оказване подкрепа на деца в неравностойно положение	Предоставена подкрепа съобразно конкретните потребности и затруднения
Използване на иновативни методи и подходи за работа с деца	Въведени ефективни подходи и техники за работа с деца
Обогатяване, поддържане и пълноценно използване на материално-техническата, игрова и дидактична база	Осъвременен интериор, обогатена игрова и дидактична база
Съхраняване и насърчаване на детската индивидуалност и създаване условия за работа с изявени деца	Увеличен брой изяви на изявени деца
Осъществяване на съвместни инициативи между ДГ, граждански и др. организации и институции	Създадени устойчиви сътрудничества и оптимални взаимодействия между детската градина и други образователни, културни институции и граждански организации
Осигуряване на среда за прилагане на положителни идеи. Насърчаване на учителите да преподават извън общоприетите техники и да подхождат творчески	Създадена среда за взаимопомощ и подкрепа на база набор от различности на екипа
3. Квалификационна дейност	
Развиване на компетенции, свързани с изготвяне и управление на проекти	Повишени компетенции, свързани с проектно развитие, придобити знания и компетенции за работа по проекти
Повишаване мотивацията за участие в квалификационни форми на различни равнища и самообучение	Повишени компетентности, обща квалификация и професионален капацитет на екипа
Популяризиране и обмен на опит, идеи и добри практики от дейността на детската градина	Повишени компетентности; приложени нови форми на работа
Развитие на компютърните умения; овладяване на чужди езици	Повишени компетентности и обща квалификация; Въведени нови форми на работа

ХІІ. Финансиране на дейностите:

Дейностите за изпълнение на стратегията ще се финансират със средства от:

1. Делегиран бюджет на детската градина;
2. Финансиране по национални и европейски проекти, национални програми, оперативни програми;
3. Реализиране на благотворителни кампании;
4. Родителско настоятелство;
5. Частни средства на физически или юридически лица /при възможност/;
6. Собствен труд на служители на детската градина;
7. Други целеви средства, за които има отделен регламентиран ред и условия за разпределение.

През периода на изпълнение на стратегията ще разчитаме на поетапното увеличение на средствата за образование. Увеличението на финансовите средства вероятно ще бъде съпроводено с усилване на фокуса върху резултатите и подобряване на ефективността за използване на ресурсите и обвързване финансирането на ДГ с постигането на целите и задачите за качествено образование, с включване на повече фактори, определящи различия в разходите за едно дете в модела на разпределение на средствата в системата.

Ще се насърчава осигуряването на допълнителен финансов ресурс чрез съвместни дейности с настоятелството.

ХІІІ. Иновативна програмна система на ДГ „Снежанка“:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите в ДГ „Снежанка“ използват игровата дейност за постигането на компетентностите по Наредба № 5/03.06.2016 г. за предучилищно образование.

Детска градина „Снежанка“ осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебно време.

Подходи на педагогическо взаимодействие:

Въведените от няколко години в ДГ „Снежанка“ учебни програми по предприемачество са отправна точка на екипа за търсене на възможности за използване на иновативни подходи, които биха подпомогнали провеждане на технологичното обучение.

Промените в образователните стандарти по технологии и предприемачество, въведени с Наредбата за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, се отнасят не само до съдържателните, но и до промени в организационните форми за обучение и във формите на учене – индивидуална, група и екипна. Иновативността на подходите се определя от идеята за постигане на единство между преподаването и управлението на познавателните и практически дейности на децата – от една страна, и от друга – осъществяваната от децата учебно-трудова дейност. Стремешът на педагогическия екип на ДГ „Снежанка“ е иновативните подходи да допълват традиционно използваните и в същото време да са еднакво полезни и за учителите, и за децата. Ползността им за децата може да се установи с равнището на постигнатите цели на обучението, в това число и с предвидените за изграждане качества на личността инициативност, предприемчивост, отговорност. Ползността им за учителите може да се установи чрез възможността за надграждане на традиционно използваните подходи – от една страна, и от друга - чрез възможността за облекчаване труда на учителя.

Подходи:

- ✓ индивидуален подход
- ✓ личностно-ориентиран подход
- ✓ игрови подходи
- ✓ смяна на дейности
- ✓ използване на съвременни ИКТ.

Иновативни подходи:

- ✓ подход за насърчаване на самостоятелността:

Колкото по-рано децата се научат да вършат нещата сами, толкова по-уверени ще бъдат, по-лесно ще преодоляват познавателните и практически трудности. Този подход изисква образователното съдържание да е диференцирано по степен на трудност. Това означава от една страна с илюстрации да е показана технологията за изработване на изделията, от друга - да са показани и образци за творчество, а от трета – възможности за изява на деца с обучителни трудности. Този подход налага разбирането, че не е необходимо учителят да дава на децата всичко наготово. За тях самостоятелното разчитане на технологията за изработване на дадено изделие по технически рисунки и различния краен резултат е своеобразно предизвикателство. С него успешно могат да се справят както деца с нормално за възрастта си развитие, така също и деца с изпреварващо развитие и такива с обучителни трудности;

- ✓ подход за толериране изявата на личностна позиция:

Всеки човек се стреми към успех. Децата също – те искат да успяват, да се изявяват, да преодоляват трудностите и да се развиват. По природа на тях им е присъщо любопитството и желанието за учене. С оглед възможността да се използват тези естествени природни заложби за прехода към самоорганизиране и самоуправление ние използваме подходът за толериране изявата на личностна позиция. Той предполага осигуряване на условия за изразяване на личната позиция от всяко дете, на неговото мнение, становище, решение. Чрез използването на този подход децата се научават да вземат самостоятелно решение, но и да изслушват различно от тяхното мнение, да проявяват търпение и толерантност към решенията и дейността на другите. Децата са окуражавани да търсят, да проверяват, да предлагат идеи и заедно с това да проявяват разбиране към различното, нетрадиционното, интересното, полезното.

✓ подход за екипно взаимодействие:

От ранна възраст децата трябва да знаят, че в обществото има определени правила, които трябва да спазват. По-важно обаче е те да се научат защо е нужно да спазват правилата. По този начин детето ще изгради добри връзки и взаимоотношения с другите, което винаги е най-добрата позиция, в която може да се намира човек. Всяко дете има място в екипа с дейност, която е посилна за него и отговаря на познавателните му и практически възможности. Този иновативен подход предполага не само конкуренция, но и сътрудничество. Осъзнаване предимствата на сътрудничеството и взаимопомощта трябва да предхожда осъзнаването на конкуренцията като двигател на прогреса. Умението за работа в екип е по-значим за малките деца, отколкото стремежът за успех на всяка цена.

Изборът на педагогически технологии и подходи е съобразен с:

- насоченост към ангажирано участие на детето;
- предлагане на възможности за избор на дейност от страна на детето;
- потребностите и интересите на съвременното дете;
- включване приоритетно на интерактивни методи и техники.

Желанието ни за въвеждане на нови образователни практики е концентрирано върху това да направим обучението по-малко формално и да стимулираме интеракцията между децата и учителя, както и да открием най-добрия баланс между традиционното и алтернативното образование.

Посочените подходи не изчерпват възможните за приложение. Чрез изброените показваме само малка част от възможностите за постигане на единство между преподаването и учебно-трудова дейност на децата. Важно за нас е всяко дете да успява, да изпитва радост и чувство на удовлетвореност от извършената дейност.

Форми на педагогическо взаимодействие:

➤ **Основна форма** - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от ДОС за предучилищно образование.

Във възрастовите групи в ДГ №7 „Снежанка“ се провеждат основни форми на педагогическо взаимодействие по следните образователни направления:

- ✓ Български език и литература - съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*
- ✓ Математика - съдържанието на образователното направление е систематизирано в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времени отношения, Геометрични фигури и форми.*
- ✓ Околен свят - съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване, Културни и национални ценности.*
- ✓ Изобразително изкуство - чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*
- ✓ Музика - съдържанието на образователното направление е систематизирано в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра, Елементи на музикалната изразност.*
- ✓ Конструiranje и технологии - съдържанието на образователното направление е систематизирано в четири основни ядра: *Конструiranje и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*
- ✓ Физическа култура - съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

- ✓ Като допълнително занимание /основна форма/ по ОН Околен свят ще се провеждат занимания по Предприемачество по програмите на Джуниър Ачийвмънт в ПГ-6 годишни.

➤ **Допълнителни и основни иновативни форми на педагогическо взаимодействие:**

- Занимания по аеробика;
- Занимания с йога;
- Занимания по проект „Спорт за деца в детските градини“ по програма на ММС;
- Творческа работилница за културна идентичност;
- Съвместен мини проект с РИМ – Търговище. Дейността по проекта включва:
 - запознаване с бита и поминъка на българите (дом, трапеза, облекло, занаяти, традиции и др.)
 - разширяване познанията за празниците в живота на българите.
- Занимания по предприемачество по програмите на Джуниър Ачийвмънт;
- Културно-развлекателни: посещение на концерти, куклено-театрални постановки, изложби и др.;
- Творчески занимания по интереси.

Допълнителни компетентности, които придобиват децата с иновативните допълнителни форми:

- превенция на агресивни прояви и хиперактивност сред децата;
- снижаване нивото на стрес;
- запазване и развиване културната идентичност на децата от различните етноси; съхраняване на националната култура и родова идентичност и изграждане на национално самосъзнание;
- овладяване на предприемачески, технологични и икономически знания и умения от децата в ПГ-6 год.;
- креативно мислене;
- формиране на етични норми на поведение.

2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДНЕВНИЯ РЕЖИМ В УЧЕБНО ВРЕМЕ

/15 септември – 31 май/

часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
6.40 – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата, индивидуални занимания, утринна гимнастика
8.30 – 9.00	Подготовка за закуска, закуска
9.00 – 10.00	Основни форми на педагогическо взаимодействие - педагогически ситуации и игри
10.00 – 10.20	Подкрепителна закуска – плод
10.20 -12.00	Основни форми на педагогическо взаимодействие; Разходки и игри на открито; Допълнителни двигателни и приложни дейности; Занимания по интереси; Дейности по избор на децата; Индивидуални занимания с деца; Празници и развлечения; Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; Допълнителни педагогически услуги, които не са дейност на детската градина
12.00 – 13.00	Подготовка за обяд, обяд, тоалет, подготовка за сън
13.00 – 15.15	Следобеден сън
15.15 – 15.30	Ставане от сън, тоалет
15.30 – 16.00	Раздвижване след сън – подвижни игри, закуска
16.00 – 17.00	Основни форми на педагогическо взаимодействие - педагогически ситуации
17.00 – 18.40	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, дейности по избор на детето, допълнителни педагогически услуги, които не са дейност на детската градина; индивидуална работа с деца; изпращане на децата

Забележка: Часовете за провеждане на основните и допълнителните форми търпят промяна според възрастовата група.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДНЕВНИЯ РЕЖИМ В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

/01 юни – 14 септември/

часови интервал	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
6.40 – 8.30	Прием на децата; дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител; утринно раздвижване
8.30 – 9.10	Подготовка за закуска, закуска

9.10 – 10.00	Игри, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска
10.30 – 12.00	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; дейности по избор на децата; занимания по интереси;
12.00 – 13.00	Подготовка за обяд и обяд, тоалет, подготовка за сън
13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.30 – 15.45	Ставане от сън, тоалет
15.45 – 16.00	Раздвижване след сън – подвижни игри
16.00 – 16.15	Подкрепителна закуска
16.15 – 18.40	Игри; дейности по избор на детето; занимания по интереси; дейности, организирани от детския учител; индивидуални занимания с деца; изпращане на децата;

3. Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие:

Образователни направления	първа възрастова група	втора възрастова група	трета подготвителна възрастова група	четвърта подготвителна възрастова група	смесена разновъзрастова група
Български език и литература	1 + 2	2+2	2+2	3+2	3+2
Математика	1	1	2	3	3
Околен свят	1	2	2	2+1	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2+1	2
Физическа култура	3	3	3	3+1	3
общ брой педагогически ситуации	11+2	13+2	15+2	17+3+2	17+2

Забележка:

1. Големият брой деца, чийто майчин език не е български и трудно се справят с неговото овладяване, налага въвеждането на допълнителен модул за изучаване на българския език като част от общата подкрепа за личностно развитие на детето, чрез увеличаване на основните форми по ОН Български език и литература с по две занимания седмично за всяка група;
2. В ПГ-6 годишни ще се провежда по една основна форма по ОН Околен свят всяка сряда по програмите на Джуниър Ачийвмънт за придобиване на компетентности по предприемачество;
3. Заниманията по проект „Спорт за деца в детските градини“ с ПГ-6 годишни ще се провеждат всеки четвъртък като основна форма по ОН Физическа култура;
4. Заниманията в „Творческа работилница за културна идентичност“ в ПГ-6 годишни ще се провежда всеки петък следобед като основна форма по ОН Конструиране и технологии;
5. По една допълнителна форма по ОН Околен свят ще се провежда един път месечно в ПГ-6 годишни в регламентираното време за допълнителни форми - за участие на децата в мини-проект с РИМ - гр. Търговище;
6. Допълнителните форми по организиран отход и спорт: аеробика и йога ще се провеждат ежедневно в регламентираното време за утринна гимнастика във всички групи, с изключение на първа група;
7. Часовете за провеждане на допълнителните форми търпят промяна според възрастовата група.

4. Тематични разпределения:

Приложение 1 – Тематично разпределение за Първа възрастова група

Приложение 2 - Тематично разпределение за Втора разновъзрастова група

Приложение 3 - Тематично разпределение за Трета подготвителна разновъзрастова група

Приложение 4 - Тематично разпределение за Четвърта подготвителна възрастова група

4. Проследяване на резултатите от предучилищното образование

- Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група по образователните направления.
- Проследяването на индивидуалното развитие на детето се осъществява:
 1. като съпоставимост с ДОС за предучилищно образование;
 2. при спазване на изискванията за организиране на педагогическата диагностика;
 3. в началото на учебното време – входно ниво и в края на учебното време – изходно ниво;
 4. за диагностика се използва избран от учителите инструментариум;
 5. отчитането на резултатите се вписва коректно в съответния раздел на дневника на групата;
 6. получените резултати са база за планиране на образователното съдържание;
 7. индивидуалните постижения на детето да бъдат обсъждани по подходящ начин с родителите;
 8. при констатиране затруднения от страна на детето се организира допълнителна индивидуална работа, която се вписва в съответния раздел от седмичния план в дневника на детската група;
 9. на проследяване подлежи всяко дете, независимо по кое време е постъпило в ДГ.

Критерии за проследяване на детското развитие и напредък:

- Физическо развитие – резултати по ОН Физическа култура.
- Познавателно развитие – резултати по ОН: Математика; Околен свят; Конструирание и технологии
- Езиково развитие – резултати по ОН Български език и литература
- Социално развитие – резултати по ОН: Околен свят
- Емоционално развитие – резултати по ОН: Музика, Околен свят, Изобразително изкуство;
- Форми на отчитане: индивидуални протоколи, детско портфолио, в дневника на групата.
- След диагностициране на децата учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето.
- Съдържание на портфолиото:
 1. Данни за институцията.
 2. Лични данни за детето.
 3. Занимания и интереси:
 - Изявени интереси и способности
 - Приятели; занимания и игри
 - Интереси извън детската градина
 4. Информация за постиженията и резултатите от предучилищното образование:
 - резултати по образователни направления;
 - готовност за постъпване в I клас.
 5. Поощряване с морални и материални награди.
 6. Дейности по превенция и преодоляване на проблемното поведение.
 7. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.
 8. Логопедична работа.
 9. Подкрепа за личностно развитие на детето:
 - Обща подкрепа за личностно развитие.
 - Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.
 - Обсъждани проблеми, резултати от обмяна на добри практики.
 - Допълнително обучение по образователни направления.
 - Допълнителни модули за деца, които не владеят български език.
 10. Допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето: със специални образователни потребности/в риск/с изявени дарби/с хронични заболявания/:
 - Работа с дете по конкретен случай – план за подкрепа на детето.
 - Психосоциална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания.
 - Необходимост и осигуреност на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти.
 - Ресурсно подпомагане.
 11. Други данни за детето.
 12. Материали от продуктивната дейност на детето.
 13. Снимков материал.

14. Грамоти, награди и др.

- В 14-дневен срок преди края на учебното време учителите на съответната подготвителна група установяват готовността на детето за училище, като отчитат физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.
- Детската градина издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от подготвителните възрастови групи в края на предучилищното образование.
- Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас в съответствие с очакваните резултати.
- В удостоверението може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции (при преместване на детето в друга детска градина или постъпване в първи клас) портфолиото им се предава.

5. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

- Връзки с родителите:

ДГ „Снежанка“ работи в сътрудничество и взаимодействие с родителите по начин, който е открит и гарантира най-добрите интереси на детето. Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между участниците в предучилищното образование създават условия за постигане на целите на образователно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене. В резултат на сътрудничество между учителите на групата и родителя детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие. Взаимоотношенията между семейството и ДГ „Снежанка“ са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и детската градина ще даде възможност за повишаване ефективността на образователно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и ДГ „Снежанка“ се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската градина чрез:

- индивидуални консултации;
- индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- родителски срещи;
- проучване желанията и мненията на родителите;
- поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- провеждане на открити моменти;
- присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в детската градина;
- обучения;
- всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо;
- съвместна работа с Настоятелството, Обществения съвет към детската градина и родителските активи към всяка група.

Средство за постоянна връзка между ДГ „Снежанка“ и родителя е и бележникът за кореспонденция. Средство за връзка със семейството на детето може да бъде и електронната поща на един от родителите.

Настоящата програмна система като част от стратегията на ДГ №7 „Снежанка“ е относително отворен документ, който се актуализира при необходимост в следните случаи:

- в началото на всяка учебна година – като етап от реализирането на стратегията, след анализ на постигнатото до момента и при необходимост от промяна;
- в случай на промени в организацията на дейността на детската градина;
- при промяна на нормативната база, отнасяща се до предучилищното образование.

Стратегията за развитие на ДГ №7 „Снежанка“ е приета на заседание на Педагогическия съвет, проведено на 26.09.2016 г. и е утвърдена със заповед № 2520-308/27.09.2016 г. на директора на детската градина.